

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

Bakonyszombathely: eltemették özv. Varga Józsefnét

Dad: eltemették Pánczél Istvánt

Környe: Keresztelő: Keszler Zsófi, Csizsár Dániel Péter

Kisbér: megkeresztelték Falusi Ádámot

Kisigmánd: eltemették Lázár Istvánnét

Nagyigmánd: eltemették Varga Lajost

Oroszlány: Keresztelő: Naghi Hanna, Máté Bence, Benkő Dominik

Eltemették: özv. Tóth Kálmánné

Tárkány: eltemették özv. Szabó Iajosnét

**ÁLDOTT
KARÁCSONYT ÉS ERED-
MÉNYEKBEN GAZDAG,
BODOG ÚJ ESZETNDŐT
KÍVÁNUK A HÉT HATÁR
OLVASÓINAK!**

A szerkesztőség

KÉSZÜL A TORONYSISAK

Bokodon a református templom tornyán a csillag, 27 méter magasról néz le a hívekre. A templom 1796 évben épült, a torony azonban csak 1816-ban készült el.

A templom műemléki védelem alatt áll. Késő barokk stílusú, egyhajós, téglalaprajzú, nyugati oldalon a harangoknak is helyet adó toronnyal. A torony négyzet alapú, a templom bejárata a Déli oldalon, kőkeretes kapun át nyílik. Első szintjén az ablak, kerek, a második szintjén ívelt, téglalapú. Itt helyezték el a harangszéket, innét szólnak a harangok. A toronysisakra horganyzott lemezbörítés került, ezen felül található a református templomok egyik jelképe, a csillag.

A II. Világháború alatt 1944 decembertől, négy hónapon keresztül, a település hadműveleti területté vált. A Vértes keleti részén a szovjet csapatok, a nyugati részén a magyar és a német alakulatok álltak. A katonák a református templom tornyában megfigyelési pontot és tüzelőállást létesítettek, az mindaddig működött, amíg a szovjetek be nem mérték és ki nem lötték. Ledőlt a toronysisak, a csillaggal együtt, a templom az elmúlt években kívül-belül nagyon szépen megújult. A torony-sisak azonban megérett a felújításra. Sisak lemez borítása szabad szemmel is láthatóan rozsdásodott az illesztések mentén, a fa gerendákból álló szerkezetet felül kellett vizsgálni. Az egyházközség presbitériuma több

ülésein foglalkozott a teendővel. Végül több árajánlatból kiválasztotta Ócsai Sándor ráckevei építő mester ajánlatát. A referencia megtekinthető helyben is mivel Bokodon a Keresztelő Szent János plébániatemplomot az elmúlt években újította fel a mester. Magas szinten dolgoznak munkatársaival, a szó mindkét értelmében. Állványozás nélkül, alpinista technikát alkalmaznak.

Ugyancsak az ő munkájukat dicséri a tatai református és római katolikus templom, a szári, a kecskédi, a ráckevei, római katolikus és még sok-sok templomtorony felújítása.

A szükséges tervek és engedélyek birtokában 2017. október 10.-n óriásdarutalpat le a torony mellett, és nem egészen fél óra alatt a teljes toronysisakot leemelte a templom mellett kialakított vízszintes üzemi területre.

Az emelés közben, a toronykoszorú keleti oldalán, megrongálódott a párkány, ott ahol 1944-ben a belövés történt.

A toronysisak lemezbörítése megbontásakor vált láthatóvá, hogy mennyire időszerű a felújítás. A csillag néhány ága letört, szárának töve elrozsdásodott, a lemezbörítésen rozsdás foltok voltak láthatóak.

A talp szelemen kétharmadrészig, a gerendaváz fele korhadt volt. A deszka-börítés cserére szorult.

A harangfödémre beton-koszorú készül, a megrongálódott párkányt javítani szükséges.

A toronysisak Ócsai Sándor mester ráckevei telephelyén készül. Új gömb és új csillag kerül a toronyra. A horganylemezt, bronzborítás váltja. A tervek szerint még ez évben visszakerül a 200 éves templomtorony tetejére.

Szücs János

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz!

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csépe, Császárszék, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email.: hethatarlap@gmail.com

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641

Református hitéleti lap

XXI. évfolyam 8. szám

2017. december

ÁLDOTT ÜNNEPEKET

Betlehemi fényes csillag vezess, mutasd az Utat, Miként akkor régen a bölcseknek, pásztoroknak mutattad. Sugaraddal melegíts, hintsd el a világnak szerteszét

A békét, szeretetet hozó ünnep üzenetét:

„A sötétségbe Ember, Megváltó, Világosság ígérkezik, Lelkünk őáltala, az Ő nagy kegyelméből az Üdvösségre érkezik!”

Világosodjon értelmünk, nyíljon meg szívünk, Szeretettel ajándékozza az egész életünk.

Az angyalok éneke, köszöntése betölti azt a szép éjszakát, Várja a szeretet ünnepét az egész Világ!

A betlehemi csillag világossága, fénye hozzon biztonságosabb, nyugodtabb jövőt az emberiségre.

A megváltónk, a kegyelemben részesítő Jézus tekintete

Forduljon, tekintsen az Ifjúság felé.

Vezetők és vezetettek bölcsen alkalmazzák és megértsék

A karácsonyi Ige békét árasztó üzenetét!

Segítsd, hogy a Szív és az Ész együtt kövesse,

Ragyogásával életünket vezesse!

Engedd közel szívedhez és mások is érezhessék

A csillag kétezer éves tündöklését.

Betlehemi csillag ragyogd be minden ház ablakát,

Mert a kis gyermek várja az ajándékot hozó Jézuskát, Az édesanya, nagymama örömmel készül, várja, hogy Karácsonykor együtt legyen a családja.

Az egész évi rohanás után, amikor szinte „nincs idő semmire”

A találkozás, az együtt-ünneplés édes öröme

Lelki feltöltődést hoz a családban fel-

A három bölcset és a betlehemi csillag a ravennai San Apollinare Nuovo bazilika mozaikján (i. sz. 565)

nőltre, kicsire.

A betlehemi jászol melege, melegségével, szeretetével

Az egész Világ népét egy nagy családként békével erősítse össze.

A betlehemi csillagnak olyan gazdag legyen az áldása, hogy

Jusson kenyér minden nélkülöző számára. Meleg otthon, ruha

A didergőknek, fázókra,

Gyógyír kerüljön a sok égő sebre, bajra, enyhülés, pihenés a kimerülte, fáradtra.

Az árváknak legyen oltalmazója. A magányosokkal éreztess Jézus közelségét,

A csonka családoknak pótolod a szeretet hiányát, biztosítsd megélhetését.

A kesergőknek a gyász sötét fátylán át engedd beszűrődni a vigasztaló csillag sugarát!

Karácsonyi csillag, olyan fénylő a ragyogásod, hogy

Az egész Föld népének szívét megdobogtatód.

Várjuk a karácsonyi Igét, bátorítását minden hajlékba

Ez lesz a legszebb ajándék mindnyájunk számára.

Az ünnepre készülve először nézzünk magunkba

Több megértést, figyelmet fordítsunk (mint idáig) egymásra.

Nyugalom költözzön minden imádkozó szívébe,

Karácsonyi Ige tündöklő fényesen örömmünkre!

Üzeneted tartós legyen, ne csak az ünnepre,

Fényét árasssa szét, az idők végeztéig Örökre!

A karácsonyi csillag áldást hozó varázsa, fénye,

Idősnek, fiatalnak legyen a jövőben reménysége!

Te ismerős és ismeretlen utas, szemed tekintsen a

Csillag felé, nyisd meg szíved előtte, Utadat csak ez a csillag vezesse.

Karácsonyi Király jelenléteddel hozz mindenkinek sok boldogságot,

Karácsony ünnepén szereteteddel, békéddel lengjed körül

És áldd meg az egész Világot!

Maróti Imréné
Császár

JÉZUS SZABADÍTÓ HATALMA

Barthos Gergely hévízgyörki református lelképásztor hozta közénk a nov.13-án kezdődő evangelizációs hét örözüzenetét: „Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa” (1Jn 3:8b). Urunk üzenete a Lukács evangéliuma 8. rész 26 - 39. versek által szólott hozzánk öt estén keresztül, melyeken az Úr Jézussal való találkozás csodáját hallhattuk. Jézus mindig az Atya parancsait követve cselekedett, most is ezért az egy megszállott emberért jött a gadarai pogány földre! Ez az ember a földi pokolban élt, de nem szaladt el, hanem szembe jött Jézussal. Miért nem kényszerítette az ördögi hatalom, hogy elfusson? Nem tehetett mást, valami vonzotta őt Jézushoz! Mi is vagyunk úgy, hogy mindent elutasítunk, de JÉZUS egyszer csak elkezd vonzani! Amikor megszólít az Úr, ne utasítsuk el! Keres minket azért, hogy megszabadítson! Isten életre hív minket, a Sátán viszont a halál vonzásába csalogat! Ő az, aki sokat ígér, keveset ad és mindent elvesz. Nekünk győztes Krisztusunk van, aki azért jött, hogy az Ördög munkáját lerontsa. Boruljunk le Isten előtt, adjuk át életünk felett az irányítást! Jézus fölött a Sátánnak NINCS hatalma! A tisztátalan démoni lélek kéri Jézust: „Kérlek, ne gyötörj engem!” Jézus parancsol a tisztátalan léleknek, hogy” menjen ki ebből az emberből.” A démonok engedélyt kérnek Jézustól, hogy hova menjenek, és Jézus megengedi, hogy a disznónyájba mehessenek. Vajon miért engedi meg Jézus, hogy a tisztátalan lelkek a disznókba menjenek? Jézus Krisztus ezzel teszi láthatóvá a gadarai emberek szívét! Ők a saját értékrendjük szerint éltek, a disznók kárát látták, nem az ember gyógyulását. Féltették magukat Jézustól, ezért inkább elküldték Őt. Megszokták már a megszállott jelenlétét, viselkedését, nem akarták, hogy tovább változzon körülöttük minden, nem az engedelmisséget választották. A meggyógyult ember örömmel maradt volna Jézussal, de Ő azt mondta: **”Térj haza, és beszélj el, mit tett veled az Isten.”** Menj azokhoz, akik ismernek, meghallgatnak téged! Jézust viszi a szívében, hirdeti, ami vele történt: ez lett a küldetése! Nehéz a gadarainak haza menni, de szavak nélkül is látható rajta a változás! **Lássuk meg Jézus**

Krisztus hatalmát! Ha a démon világ engedelmisséggel tartozik Jézusnak, mi miért nem? Isten világítson szívünkbe: ha én Úrnak vallom Jézust, feltétlen engedelmisséggel tartozom. Ne kételkedjünk az Ő erejében! Száddal vagy szíveddel is vallodd Jézust? Ha tudod, hogy az Övé vagy, akkor vidd az örömhírt!

Somogyi Lajosné, Ászár

Köszönöm...

Uram, köszönöm léteimet, s minden végzésed, a fájó sebeket melyet gyógyítottál nekem, Kavics létemért melyben sodort a végzet, ha ostobán éltem, bocsásd meg nekem.

Mindent Tőled kaptam, s Te kérheted vissza, alaktalan testem formálta kezéd, porból lettem, s porrá válok egyszer, de addig is Uram adj célt életemnek!

Kozmikus térben, valós világodban, dolgaimban Rád mutasson léteim. Amíg csak élek, jól szolgáljak Néked szeretni tudjam azt is aki ártott nekem.

Hiúságom homokvárát rombold le kérlek, hitemet erősítsd, s ne legyen bennem kétely, hogy napról-napra bizonyossá váljon, Te vagy az út, az élet és a támasz.

A hajnal sugara szétterül a földön, feléd sóhajt minden élőlényed, tudattalan létéből felfogja a csodát, mily nagy vagy te, és világod oly csodás!

Köszönöm a sok megért tavaszt, köszönöm, földi léteim minden napját. Köszönöm, hogy menedék vagy és oltalom, s ha hazahívsz egyszer, gyermekeimet, s unokáimat is Rád bízhatom!

Ámen

Kovács Lné Kornélia
2017. nov.08.

KARÁCSONY ESTÉJÉN

Adj kenyeret, édes anyám,
Lányod éhen meghal!
- Várj egy kicsit, aranyosom,
Mingyárt hoz az angyal.

Gyujts tüzet is, mert megfagyok,
Nem sajnálsz-e engem?
- Meleg lesz itt nemsokára,
Várj egy kicsit, lellem!

Kopogtatnak. "Ki az?" - "Angyal!
A kis Jézus küldött;
Hozok nektek tüzelő fát,
Diós, mákos kürtöt..."

S beeresztik szomszéd Gyurit
Tele tarisznyával -
Várhatnak rá odahaza
Szép karácsonyfaival!

Pósa Lajos

„ mert ha élünk, az Úrnak élünk,
ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.
Azért akár éljünk, akár haljunk,
az Úréi vagyunk.”
Rm. 14; 7,8

ROMÁNUL MAGYAR ÉS REFORMÁTUS

Izgalmas sorozatot közölt a reformatus.hu, amely Erdély egy-egy jellegzetes gyülekezetét vette górcső alá, jelzöt is akasztva a közösségre, ez a jelző pedig pozitív kicsengésű, a megmaradás, összetartás, befogadás súlyára helyezve az üzenetet. Egy másik világról szeretnék beszélni, amely akár ennek a sorozatnak része is lehetne, csupán át kellene lépni a Kárpátokat déli irányba és megérkezni a román fővárosba, Bukarestbe. Egy napja jöttünk vissza onnan. Régóta érlelődő álom nyomán jutottunk el oda. Az álom nem román főváros és a bukaresti reformátusság volt, hanem egy olyan testvérközösséggel való kapcsolat vágya, amely kiesik a fősodorból, a magyar identitás főáramából, peremvidék, ahová kevesebb figyelem jut. Először a Dél-erdélyi szórványokban gondolkodtunk, mégis a Kárpátokon túl kötöttünk ki.

Bukarestbe azzal a céllal indultunk, hogy vinni szeretnénk valamit. Nem ezüstöt, sem aranyat, nekünk sincs az, hanem hitünkbelől és szeretetünkbelől annyit, ami jellel lehet, hogy a kétszáz éve idegen földön magyarságot és reformátusságot őrző közösség fontos az anyaország számára. Őszintén, Erdély számára is kicsit mostoha terület a Regát. Pedig kétszáz és öt esztendeje, hogy először közösséggé szerveződött a bukaresti reformátusság. A kurucok még keresték helyüket Rodostó felé menet, Kossuth '48-sai már közösséget találtak itt. Az első templomot fából építették az akkor még havaselvi városban, az egyesült fejedelemség fejedelmasszonya pedig már jelen volt az első kötemplom alapkövetésénél. A 19. század nagy emigráns csoportja a barcasági magyarság és a háromszéki székelység. Mindkét közösség tízezres tömeget dobott a Kárpátoktól délre. Sokan közülük karriert építettek, sokan lecsúsztak. A század emlékezetét Koós Ferenc lelképásztor a talán mindmáig legjelentősebb lelképásztor örökölte meg. Az ő nevét viseli az a tudományos

kör, amely ma a bukaresti magyarság egyik szellemi fóruma. A 20. század fordulataiban a két világháború között virágzott az egyházi élet, majd a 2. világháború előestéjének politikai döntései majdnem teljességgel felszámolták az okiráltsági magyarságot és meggyengítették visszavonhatatlanul a Dél-erdélyi részeket. A második világegyet követő újbóli berendezkedés hiába vitt újból tízezreket Bukarestbe, az egyház már marginális szerepet játszott ebben. A kor ideológiája és az a szellemi potenciál, amely a legjelentősebb kiadókat és itt megjelenő romániai magyar folyóiratokat jelentette, az egyházat teljességgel kizárta ezekből. Kettős marginalizációt jelentett magyar reformátusnak lenni, s mégis élénk

nagykövete és a Balassi Intézet igazgatója, no meg mi, négyen a testvérkapcsolat reménységével. Az identitáskeresés és megtalálás szívét szorító gyönyörűségeit és fájdalmait találtuk. Nem várt ismerősökkel szorított kezét, földijeink köszöntek ránk, sőt egykori gyülekezetem egyik tagja ma presbiterként van ott jelen. Számomra mégis egy nyugdíjas könyvtáros története beszédes. Ő írta meg a magyar Bukarest történetét, amely nemrég megjelent magyarul is. Mert-hogy eredetileg románul írta. Ugyanis elfelejtette anyanyelvét, mi több, egészen későn, fia emigrálását követően fedezte fel magyar és református gyökereit. Pedig a németet kereste remélvén a Hencz név igazolását. Ehelyett

magyar neveket és református vallást talált. Semmit sem tudott sem egyikről, sem a másikról. Dedikált könyvében, amelyet előadásomat követően nyújtott át részletesen írta az identitása felfedezéséről. Románul, mert-hogy ez lett számára az irodalom nyelve vall a magyarságról és arról a reformátusságról, amiről nem tudott semmit. A kései felfedezés öröme és tenni akarása vezette el, hogy olykor ellen-szélben, támogatások hiányában rögzítse a még fellelhető magyar emlékeket, összegyűjtse a Bukarestben

emlékre méltó magyarok neveit, életútját, megkutassa a név mögé bújó rejtett magyar származást, tudósok, közéleti emberek, irodalmárok, kereskedők életében. Terra incognita, de legalábbis alig megkutatott területe a magyarságnak és a reformátusságnak a Kárpátokon kívüli részek. Még vannak. Lenniük is kellene, hisz abszurdum egy közel milliós egyházi közösség nem léte az ország fővárosában. Helyzetük különleges. Jövőjük rejtett. Reméljük, hogy valami elkezdődött. A hivatalos jelenlétén túl testvéri kezét nyújtottunk a Kárpátoktól délre szakadt reformátusoknak jelül, hogy számon tartja őket is a nagy közösség.

Jakab Bálint Mihály

egyházi élet volt, hisz korszellem ide vagy oda, sokaknak az egyház jelentette az identitás megfogható valóságát. Két temploma is épül ekkor a reformátusságnak. Egyik átmenti a régi értékeit, másik, a Calvineum pedig biznysága a kommunista politika kétarcúságának. Mára megfogyatkozott a bukaresti magyarság. A szellem műhelyei Erdélybe vándoroltak vissza, az a nemzedék pedig, amely odahonosodott lassan araszol kifelé ez árnyékvilágból. Utánpótlás még mindig Erdélyből várható, kérdés, hogy ez lesz-e a jövője a bukaresti reformátusságnak? Látogatásunk épp a reformáció 500. esztendei jubileumára esett. Együtt ünnepeltek a bukaresti magyar egyházak, ott volt Magyarország

REFORMÁCIÓ 500, RÉDE 200

Reformáció 500 és Templom 200
-Hálaadó ünnepség és gyülekezeti ebéd

Kétszáz évvel ezelőtt, 1815. november 9-én nagy ünnepség volt Réden: felszentelték az új református templomot. Az ünnepségen részt vett a püspök, Tóth-Pápai József, dadi prédikátor; Tóth Ferenc, pápai prédikátor – ez

sokat meghallgatni, együgyű ceremóniánkat mindvégig elnézni s ez által is örömmel növelni méltóztatott.” Az istentisztelet után a gróf megvendégelt harminc személyt a kastélyában – sejtetően az egyházi előljárókat. A parókian egész nap egymást felváltva ebédelt és vacsorázott a nép. Templomépítésre azért volt szükség,

utóbbi a szentelést is végezte. Az esemény fényét emelte a „pápai kollégiumbeli éneklő kórus”. A prédikáció alapigéje az 1 Mózes 28,17-ből Jákób ósata szavai alapján hangozott: „Mily rettenetes ez a hely; nem egyéb ez, hanem Istennek háza, és az égnek kapuja.” Az igehirdetés után éneklés következett, ami alatt „az úr vacsorájával élni nem akarók kitakarodtak” - írja Pethő Zsigmond. Az úrvacsorai szertartást a püspök úr vezette. Majd keresztele következett, amit a mezőlaki prédikátor vezetett el. Közvetlenül ezután három esküvőt tartottak az új templomban. A világi méltóságok sem kerültek el az istentiszteletet: eljött Gróf Galánthai Eszterházy Imre, a falu földesura valamint felesége; ott ültek a templomban a kis grófok: Pál, Imre, Sándor és László, valamint a kis grófnő, Angelika is. Pethő Zsigmond, a gyülekezet lelképásztora, aki 1804-1829-ig szolgált Réden, az egyház krónikás könyvébe feljegyezte, hogy a grófi család „a templomba megjelenni, a tanítá-

sokat meghallgatni, együgyű ceremóniánkat mindvégig elnézni s ez által is örömmel növelni méltóztatott.” Az istentisztelet után a gróf megvendégelt harminc személyt a kastélyában – sejtetően az egyházi előljárókat. A parókian egész nap egymást felváltva ebédelt és vacsorázott a nép. Templomépítésre azért volt szükség,

Kétszáz év elteltével a reformáció 500. évében arra törekedtünk, hogy méltóképpen megünnepeljük a dupla évfordulót és igazi gyülekezeti ünnep legyen a rédeiek számára. 2017. november 12-én hálaadó ünnepséget és gyülekezeti ebédet tartottunk. Az egyházközség tagjain túl meghívtuk a faluban élő római katolikus és pünkösdi testvéreket, továbbá azokat a korábban Réden szolgáló lelkészeket és családtagjaikat, leszármazottait, akiket ismerünk valamint azokat a lelkészeket, akik ebből a gyülekezetből indultak el teológiai tanulmányokat folytatni. A délelőtti istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát Hodánics-Biró Tünde (Zalaegerszeg) végezte a kétszáz évvel ezelőtti textus alapján. A liturgiában részt vettek még Bátky Dávid (Ete), Bátki Miklós ny. esperes (Réde) és Dr. Barta Zsolt (Réde) lelképásztorok. Az istentisztelet ünnepélyességét emelte a hittanos gyermekek versmondása, éneke és hangszeres játéka. Csiha Kálmán Szeressétek a templomot című versét Horváthné Borsos Melinda lélekemelő módon adta elő közöttünk.

Ezen az istentiszteleten lelepleztük a reformáció 500. évfordulójának emléket állító egyházkerületi emléktáblát is. Távozóban mindenki egy jövő évi gyülekezeti kártyanaptárt kapott ajándékba, melynek előlapján a rédei templomról készült festmény látható. Majd mindannyian átmertünk a Kultúrházba, ahol terített asztalok mellett hallgattuk meg a templomépítés kalandos történetét. Még az ebéd elfogyasztása előtt Dr. Hudi József, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának főlevéltárosa annak a részleteibe is beavatott minket, hogy hogyan terjedt el a reformáció ezen a vidéken. A finom ebéd után mindenki megtekinthette a zirci Reguly Antal Múzeum által készített Protestánsok a Bakonyban című kiállítást. A nap zárásaként Nagy Péterné (Hetyei Mónika, Környe-Oroszlány) tolmácsolta számunkra Isten üzenetét a templomban. Több, mint 250 ember, felnőtt és gyermek, töltötte együtt ezt a napot és gert meg a szíve hálaadással és örömmel.

Ezen az istentiszteleten lelepleztük a reformáció 500. évfordulójának emléket állító egyházkerületi emléktáblát is. Távozóban mindenki egy jövő évi gyülekezeti kártyanaptárt kapott ajándékba, melynek előlapján a rédei templomról készült festmény látható. Majd mindannyian átmertünk a Kultúrházba, ahol terített asztalok mellett hallgattuk meg a templomépítés kalandos történetét. Még az ebéd elfogyasztása előtt Dr. Hudi József, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának főlevéltárosa annak a részleteibe is beavatott minket, hogy hogyan terjedt el a reformáció ezen a vidéken. A finom ebéd után mindenki megtekinthette a zirci Reguly Antal Múzeum által készített Protestánsok a Bakonyban című kiállítást. A nap zárásaként Nagy Péterné (Hetyei Mónika, Környe-Oroszlány) tolmácsolta számunkra Isten üzenetét a templomban. Több, mint 250 ember, felnőtt és gyermek, töltötte együtt ezt a napot és gert meg a szíve hálaadással és örömmel.

Ezen az istentiszteleten lelepleztük a reformáció 500. évfordulójának emléket állító egyházkerületi emléktáblát is. Távozóban mindenki egy jövő évi gyülekezeti kártyanaptárt kapott ajándékba, melynek előlapján a rédei templomról készült festmény látható. Majd mindannyian átmertünk a Kultúrházba, ahol terített asztalok mellett hallgattuk meg a templomépítés kalandos történetét. Még az ebéd elfogyasztása előtt Dr. Hudi József, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának főlevéltárosa annak a részleteibe is beavatott minket, hogy hogyan terjedt el a reformáció ezen a vidéken. A finom ebéd után mindenki megtekinthette a zirci Reguly Antal Múzeum által készített Protestánsok a Bakonyban című kiállítást. A nap zárásaként Nagy Péterné (Hetyei Mónika, Környe-Oroszlány) tolmácsolta számunkra Isten üzenetét a templomban. Több, mint 250 ember, felnőtt és gyermek, töltötte együtt ezt a napot és gert meg a szíve hálaadással és örömmel.

Barta Lívია, Réde

KÖSZÖNET AZ ELHÍVATOTTSÁGÉRT

A Zsinat november 23-i ülésén átadták a Dobos Károly-, a Kiss Ferenc-, a Juhász Zsófia- és az Imre Sándor-díjakat, melyekkel a gyülekezeti, diakóniai és az oktatásügyben végzett munkát méltatják.

A díjtadók mellett az ülésen köszönetet mondtak Reinhard Fischbach több mint két évtizedes hűséges magyarországi szolgálatáért is. A Károli Gáspár Református Egyetem Szociális munka és Diakóniai Intézetének munkatársa fontos szerepet játszott a református felsőfokú diakónusképzés rendszerváltás utáni elindításában Nagykőrösön.

Előadásával komoly hatást gyakorolt a magyar szeretetszolgálati intézmények vezetőire, lehetővé tette, hogy a magyar munkatársak Németországba utazhassanak és értékes szakmai tapasztalatokat gyűjthessenek. Alapítványának köszönhetően pedig több mint 80 kamionnyi segélyszállítmány érkezhetett Magyar-

országra, Erdélybe és a Felvidékre. „Gazdag tapasztalatait és kincset érő látásmódját önzetlenül és ellenszolgálatást nem várva adta át a hallgatóknak és oktatóknak” – méltatta őt Fekete Károly püspök.

Példát állít

A Tatai Református Egyházmege és a Missziói Iroda idén Vajs Tibor kisbéri lelképásztort javasolta a Dobos Károly-díjra, melyre az egyházmegek lelkészi közössége olyan, a gyülekezetében hűséggel szolgáló, gyülekezetét megőrző, építő, vele közösséget vállaló lelképásztort jelölhet, akinek gyülekezeti lelkészi szolgálata ideje legalább húsz év.

Vajs Tibor a délvidéki Nagybecskereken született, 1975-ben Pancsován

érettségizett, 1984-ben szerzett lelkészi oklevelet Debrecenben, kitűnő eredménnyel. 1993-ban szentelték lelkésszé Pápán. 1981-től kinevezett lelkészként szolgált a szlavóniai Szentlászlón, felesége, Fazekas Ibolya pedig Kórogyon. Lányuk, Debóra 1982-ben, fiuk, Ábrahám 1985-ben született. 1991 márciusában menekülniük kellett heves harcok színhelyévé vált lakóhelyükről, az aláaknázott szentlászlói parókiairól. Szolgálatának hála a kisbéri gyülekezet létszámában és épületeiben is gyarapodik, de Vajs Tibor hűségesen sáfárkodik a fogyatkozó és erőtlenedő tárkányi gyülekezetben is. Saját gyülekezete mellett a Vajs-családnak otthont adó ászári gyülekezet gondozására, az ottani gyülekezeti ház építésére is van gondja. Mindemellett rendszeresen műveli a teológia tudományát, publikál a dunántúli egyházkerület kiadványaiban.

Máté László tatai esperes laudációjában így fogalmazott: „Életpéldájával, szolgálatban mutatott hűségével méltó a díjra. Személyében

az önmagukra és a rájuk bízott nyájra gondot viselő lelkes példáját állítja a nehéz körülmények között szolgálók elé.”

örülök, hogy a Dobos Károlyról elnevezett díjat kaptam, hiszen őt is több száz kötötte a délvidéki magyarsághoz” – mondta a díj átvétele után Vajs Ti-

bor.

Fáradhatatlan odaadás

Ebben az évben **Bogáth István**, a Kömlödi Református Egyházközség gondnoka kapta a Kiss Ferenc-díjat. „A 130 lelket számláló gyülekezetnek több mint harminc éve nincs helyben lakó lelkésze, a közösség mégis növekszik, amiben nagy szerepe van lelkészedésének, munkájának” – hangozott el a laudációban.

Bogáth István komoly szerepet vállalt a Kömlöd régi ingatlanjainak felújításában, amely a református gyülekezet új otthonává válhatott. A fogyatékkal élők gondozására létrehozta a Kerényi Béla Református Lakóotthont, valamint egy speciális táborhelyet, ahol épek és sérültek találkozhatnak egymással. Mindemellett sokat segít az elesetteknek Kömlődön és a környékbeli településeken egyaránt.

Kiemelkedő diakóniai tevékenységéért, és több évtizedes hűséges szolgálatáért a Zsinat Kiss Ferenc-díjjal jutalmazta,

melyet annak ítélnék oda, akinek gyülekezeti szolgálata, életvitel, élet-szemlélete példaeértékű lehet mások számára, és aki több évtizede dolgozik fáradhatatlanul a református diakóniában.

REFORMÁCIÓ 500 KÖRNYÉN

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz”

Reformációs és hálaadó istentiszteletre hívott október 31-én 9 órakor a környei református templom hangja. A templom homlokzatán a Reformáció 500. évfordulója alkalmából már hónapok óta hirdeti egy molinó: „Jézus Krisztus tegnap, ma én mindörökké ugyanaz!” Ugyanez az ige olvasható azon az emléktáblán is, melyet az istentisztelet zárásaként lepleztek le Nagy Péter tiszteletes és Beke László polgármester.

Nagy Péter tiszteletes és a közösség október 31-én a Reformáció elindulásának fél ezredik évfordulója mellett azokért a munkálatokért is hálat adott, melyeket eddig tehettek Isten és többek segítségével, támogatásával a templom megújulása érdekében.

Minden változik. A világ és az egyház is, egyedül Jézus Krisztus nem. Ő akkor szólította meg a tanítványokat, apostolokat, reformátorokat, dédszüleinket, nagyszüleinket, szüleinket, és akkor szólított és szólít meg minket is, amikor annak általa rendelt ideje van. Ezért adunk hálat a mai napon is! Hogy 500 évvel ezelőtt Isten megszólított egy fiatalembert, Luther Mártont és elhívta arra, hogy változtasson az addigi szokásokon, egyházi gyakorlaton és ne valami újat hozzon, hanem visszatérítse az embereket, mindazokat, akik Krisztusban akarnak hinni, az alapokhoz. Töltse el a szívünket hálaadás, hogy ennek mi 500 év múltán is részesei lehetünk. Töltse el a szívünket hálaadás, hogy a támogatásoknak köszönhetően, templomunk az elmúlt egy évben és az azt megelőző években is épülhetett és szépülhetett. Adjunk hálat azért, hogy 500 évvel ezelőtt elindulhatott valami, amit úgy hívunk reformáció, és aminek Isten kegyelméből mi is részesei lehetünk katolikus, evangélikus, baptista vagy éppen református gyülekezeti tagokként, egyszerűen hívő emberként – hangzott el az igehirdetésben.

A Reformáció 500. évfordulójára készített emléktábla leleplezését követően Beke László polgármester egy igazán ritkaságnak számító, 1794-ben Hollandiában kiadott Bibliát nyújtott át Nagy Péternek és a gyülekezetnek. A

Károli Gáspár fordítású Szent Biblia elején rövid áttekintés olvasható 1794-ig a magyar nyelvű bibliakiadás történetéről Szombathi János, a Sárospataki Kollégium professzorának összegzésében. Az Ószövetség és az Újszövetség után 150 zsolnárt tartalmaz egybekötve, valamint két igazítótáblát: egyik az esztendő minden napjához társuló bibliái részre, a másik a zsolnárokra vonatkozóan.

Nagy Péter tiszteletes 2013 augusztusa óta szolgál Környén, és a gyülekezettel még abban az esztendőben nekiláttak a templom és parókia kertje parkosítási munkálatainak, mivel a templom falai a hozzáérő, rálógó ágaktól nehezen száradtak, a gyökérzet már az alapot veszélyeztette.

A következő évben került sor az ablakok cseréjére, a bejárati ajtó borításának elkészítésére, majd 2016 decemberében a templomtető újult meg. Ez év áprilisában a vizesedés ellen speciális anyagot injektáltak a szakemberek a falakba, elbontották a szöszéket, befalazták az oldalsó ajtót, majd nyáron következett a padok szétszedése, elszállítása, a villanyvezetékek cseréje úgy, hogy később alkalmas legyen egy esetleges padfűtési rendszer működtetésére. A templomban szigetelték az aljzatot,

almennyezetet alakítottak ki, festettek, járólappal burkoltak, új szöszék, küszöb és ajtótok készült, körbecsatornázták a tornyot. A júliust nagytakarítással búcsúztatták, így augusztusban már a padok ismételt összeszerelésén dolgoz-

tak, gyűjtésből a terítők is megújultak. Az, hogy a templom az eltelt esztendőben ilyen szépen megújult, az összefogásnak és számos ember rengeteg munkájának köszönhető. A tiszteletes az ünnepi istentiszteleten mindazok számára köszönetét fejezte ki, akik idejüket és energiájukat nem sajnálva, vállalkozóként, munkásként, magánemberként, gyülekezeti tagként, családként, fizetségért vagy felajánlásból Isten dicsőségére tevőlegesen, vagy anyagiakban segítettek a munkálatokat.

Salamon Gyöngyi, Környe

KERESD AZ INTERNETEN

www.csodaklikk.com

ÜNNEPNAPOK, HÉTKÖZNAPOK KISBÉREN

Az idei őszi eseménydús időszak volt Kisbéri református gyülekezet számára.

Gyülekezetünk vendége volt dr. Garádi Péter az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület elnöke, aki kisbéri Városháza dísztermében *Gyülekezetépítés – gyülekezetépülés* gondolat körben tartott igazán érdekes és mindannyiunk számára hasznos előadást.

Ez a programunk is ökumenikus szemléletű volt, felekezeti hovatartozástól függetlenül vettek részt azon reformátusok, evangélikusok, katolikusok. Az előadó igen sikeresen vonta egy közösségbe előadásával a jelenlévőket. ¹⁹*Bizony mondom nektek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám.* ²⁰*Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevében, ott vagyok közöttük*” (Mt 18,19-20).

A Reformáció 500. évfordulójának alkalmából ünnepséget szerveztünk. Erre az alkalomra vidám napraforgókkal díszített Református templomunkban szépszájú ünnepelő gyülekezeti közösségnek örvendhettünk. Egy kedves verses – zenés műsort hallgattuk meg általános iskolás diákok előadásában, felkészítőjük: Horváthné Borsos Melinda tanárnő volt.

Ezután következett a várva - várt *Hangraforgó együttes* - F. Sipos Bea és Faggyas László koncertje. Az ünnepi alkalomhoz illő, kiválóan szerkesztett és előadott műsorok, énekeik, lenyűgöző hangszeres tudásuk igazi élmény volt. Az ünnepség végén a Kisbéri Protestáns Kör részéről Baranya Ilona tanárnő bejelentette, hogy az ünnep tiszteletére kezdeményezik Kisbér városában egy 500 rózsából álló rózsakert létrehozását, emlékezetül elődeinkre, biznyságul a mostaniak együttműködésének és szolgálatul a jövő nemzedékének örömére.

A közadakozás erre a célra el is kezdődött.

November elején vendégünk volt Deme János vegyész mérnök, aki az agykutatás területén dolgozik, biznyságtétel-

ében megosztotta velünk csodálatos gyógyulásának történetét. Az agydaganat súlyos és félelmetes betegség. Az Istenbe vetett hit azonban képes erőt adni a betegség elviseléséhez, a kitartáshoz és a belső békeség megtartásához.

November közepén evangelizációs hetünk volt, igehirdetőnk Barthos Gergely református lelkész Hévízgyörkről érkezett hozzánk. A gadarai megszállott ember Jézus általi meggyógyításának történetéről hallhattunk sorozatot világos, jól érthető stílusban, időszzerű szemléletben.

Tanúságtévőink voltak Váraljai Péter Sárbogárdról, Lehoczki Istvánné Mari-ka Örbottyánból és Bodor István volt NB1-es futballista, aki Székelyföldről származik. Gyülekezetünkben Szász Károly kántori szolgálatot teljesített. Örömmel, hogy a reformátusok mellett néhányan az evangélikusoktól és a római katolikusoktól is elfogadták a meghívást és részesei voltak az evangelizációs közösségnek. Evangelizációs hetünket a 359 sz. énekünkkel zártuk. November 23-án átadták a Magyarországi Református Egyház zsinatának tudományos, szeretetszolgálati és pedagógiai díjait a testület ülésén, Budapesten.

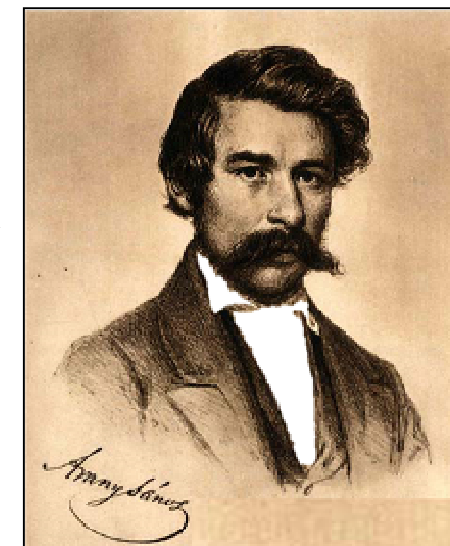
A Dobos Károly lelkészi díjat Vajs Tibor egyházközségünk lelkésze kapta, aki a *"nyájára gondot viselő lelképásztor példáját állítja a nehéz körülmények között szolgáló lelkészek elé"* - hangzott el.

A laudációt Máté László esperes úr ismertette. Szívvel gratulálunk Vajs Tibor tiszteletes úrnak a kitérítéshez, Isten áldását kérjük további szolgálataira, életére.

"Ézért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban" (1Kor 15,58).

Vörös Sándor

MEGHÍVÓ A TEPLOMDOMBRA

Az
Ácsi Református Gyülekezet
Szeretettel meghívja
Önt és kedves családját
2017 december 14 órától
a templomdombra,
egy előadással egybekötött
beszélgetésre.
ARANY JÁNOS az Ember
címmel.

Az előadást tartja
Böröndi Lajos
költő, irodalmár

